

36 850 VIII Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2025 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

nr. Verslag houdende een lijst van vragen

Vastgesteld (wordt door griffie ingevuld als antwoorden er zijn)

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden.

De vragen zijn op 8 december 2025 voorgelegd aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Bij brief van ... zijn ze door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap beantwoord.

Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Fungerend voorzitter van de commissie,
Bromet

Adjunct-griffier van de commissie,
Bosnjakovic

Nr	Vraag	Bijlage Blz. (van) t/m
1	Wat is de economische impact van minder internationale studenten, uitgedrukt in bbp ¹ -verlies?	
2	Wat zijn de effecten van de afname van internationaal hoogopgeleid personeel op het Nederlandse vestigingsklimaat?	
3	Hoe ontwikkelt zich het Nederlandse innovatielandschap, afgezet tegen België, Duitsland, Frankrijk en Denemarken, waarbij de investeringen van ASML buiten beschouwing worden gelaten?	
4	Hoe ontwikkelen zich de investeringen in het bevorderen van sociale veiligheid in het hoger onderwijs en de wetenschap?	
5	Kunt u een overzicht bieden van de gevolgen van de onderwijsbezuinigingen bij de afzonderlijke onderwijsinstellingen voor wat betreft het beëindigen van aanstellingen, het stoppen van onderzoekstrajecten en het opheffen van opleidingen?	
6	Hoe ontwikkelt zich de financiële situatie van studenten? Kunt u voorzien in een EU-vergelijking naar het aantal studenten met een al dan niet voltijdsbaan naast de studie? Hoe vertaalt de verhouding	

¹ bbp: bruto binnenlands product

studie - werk zich in de effecten op de mentale gezondheid van studenten?

- 7 Wat is de huidige stand van zaken van de verkenning van de herziening van de bekostigingssystematiek en de varianten voor het hoger onderwijs? Kunt u alle onderzochte varianten met de Kamer delen voordat begin 2026 de voorkeursopties worden voorgelegd?
- 8 Hoeveel in Nederland verblijvende Oekraïense studenten gaan naar verwachting per 1 september 2027 het wettelijk collegegeld betalen? Hoeveel van deze groep studeert nu al en betaalt momenteel het instellingstarief? Welk budget is nodig om onderwijsinstellingen bekostiging te bieden om Oekraïense studenten al vanaf het huidige collegejaar 2025 - 2026 onder het wettelijk collegetarief te laten vallen?
- 9 Kunt u aangeven wat de kosten zouden zijn van het instellen van het rentepercentage op 0% en een renteplafond van 2.5%?
- 10 Kunt u aangeven hoeveel instellingen in het hbo² en wo³ een vast, centraal punt van informatie hebben rondom welzijn en sociale veiligheid voor studenten?
- 11 Kunt u aangeven wat voor afspraken u nog voornemens bent te besluiten rondom studentenwelzijn?
- 12 Kunt u uiteenzetten welke onderwijsinstellingen in het hoger onderwijs al dan niet een stilte-/gebedsruimte hebben gefaciliteerd?
- 13 Kunt u aangeven welke initiatieven rondom diversiteit en inclusie op onderwijsinstellingen in het hbo en wo worden gekort wegens de bezuinigingen op het onderwijs?
- 14 Kunt u een inventarisatie geven welke onderwijsinstellingen in het hbo en wo collegegeldvrij besturen aanbieden?
- 15 Kunt u aangeven welke onderwijsinstellingen in het hbo en wo centrale richtlijnen hebben rondom het gebruik van AI?
- 16 Kunt u aangeven welke Green offices of andere centrale punten met kennis over duurzaamheid en beleid binnen instellingen in het hbo en wo worden gestopt wegens de onderwijsbezuinigingen?
- 17 Kunt u aangeven welke kosten u verwacht die er ontstaan als het bsa⁴ wordt afgeschaft?
- 18 Kunt u aangeven welke groepen vaker een negatief bsa krijgen?
- 19 Kunt u aangeven hoeveel het zou kosten om zogenoemde contextualized admissions in te voeren op de onderwijsinstellingen? Kunt u daarbij aangeven welke wetswijzigingen zouden moeten worden doorgevoerd voor deze manier van selectie, waarbij de context van resultaten van kandidaten wordt meegenomen?

² hbo: hoger beroepsonderwijs

³ wo: wetenschappelijk onderwijs

⁴ bsa: bindend studieadvies

- 20 Kunt u aangeven hoe de stagevergoeding kan worden verplicht, als dit niet via de wet is?
- 21 Heeft u al overwogen wat het vervolg zal zijn omtrent de discussie over publiek/privaat voor studentfaciliteiten op de onderwijsinstellingen in het hbo en wo?
- 22 Kunt u aangeven of u maatregelen gaat treffen tegen het teruglopen van het animo onder studenten om een bestuursjaar te ondernemen?
- 23 Kunt u aangeven wat de kosten zouden zijn van het doorvoeren van een zogenoemde zachte knip, waar studenten aan een masteropleiding kunnen beginnen zonder alle punten van de bachelor te hebben gehaald?
- 24 Kunt u de verschillende beleidsinstrumenten noemen om stagevergoeding te verplichten, als dit niet via de wet is?
- 25 Kunt u in een tabel aangeven op welke budgetten de afgelopen drie jaar onderuitputting heeft plaatsgevonden?
- 26 Kunt u een overzicht geven van de uitgaven aan primair onderwijs, voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie, hoger beroepsonderwijs, en wetenschappelijk onderwijs in 2010, 2015, 2020, 2023, 2024 en 2025?
- 27 Kunt u een overzicht geven van de uitgaven aan wetenschappelijk onderzoek door universiteiten van de afgelopen tien jaar?
- 28 Kunt u een overzicht geven van de ontwikkeling van het aantal leerlingen in de verschillende onderwijstypen inclusief het universitair onderwijs over de afgelopen tien jaar en een prognose voor deze aantallen voor de komende tien jaar?
- 29 Kunt u een overzicht geven van de aantallen leerlingen van de afgelopen drie jaar bij de belangrijkste sectoren waar tekorten bestaan of worden verwacht op de arbeidsmarkt?
- 30 Kunt u aangeven hoe de formatie (fte) van het ministerie zich de afgelopen tien jaar heeft ontwikkeld? Indien mogelijk aangeven op welke terreinen sprake was van groei dan wel krimp?
- 31 Welke nationale onderzoeken zijn er gedaan naar de mondelinge taalvaardigheid de afgelopen twintig jaar en kunnen die worden vergeleken?
- 32 Hoeveel is er de afgelopen drie jaar uitgegeven aan buitenlandse studenten uit andere EU-landen die naar Nederland komen om te studeren? Kan dat wordt uitgesplitst per onderwijsinstelling?
- 33 Waarom daalt het budget per leerling in 2026 voor het voortgezet onderwijs?
- 34 Kunt u toelichten dat de uitgaven aan “basisvaardigheden” teruglopen van € 230.765 naar € 87.314? Waar is dit het gevolg van en wat zijn daarvan de gevolgen?
- 35 Kunt u nader ingaan op de overschrijding van het budget van de 36850-

3

	MDT ⁵ ?	VIII-2	
36	Kunt u de meevallers op de budgetten voor opdrachten en subsidies in primair en voortgezet onderwijs nader toelichten?	36850-VIII-2	3
37	Houdt de meevaller op het budget van DUO ⁶ verband met tekorten aan personeel in de uitvoering?	36850-VIII-2	3
38	Hoe verklaart u de onderuitputting op de subsidie zij-instroom?	36850-VIII-2	3
39	Kunt u inzichtelijk maken waar de subsidie zij-instroom voor wordt verstrekt?	36850-VIII-2	3
40	Hoeveel aanvragen voor de subsidie zij-instroom zijn er afgelopen vijf jaar geweest?	36850-VIII-2	3
41	Is er afgelopen vijf jaar ook sprake van een onderuitputting op de subsidie zij-instroom en zo ja, hoeveel?	36850-VIII-2	3
42	Welke acties heeft het kabinet afgelopen jaren genomen om te komen tot een hogere uitputting van de subsidie zij-instroom?	36850-VIII-2	3
43	Welke mogelijkheden ziet u om de onderuitputting op de subsidie zij-instroom voor komende jaren te voorkomen?	36850-VIII-2	3
44	Bent u bereid om de subsidievoorwaarden te verruimen door bijvoorbeeld zij-instromers een volwaardig salaris en meer begeleiding te bieden?	36850-VIII-2	3
45	Kunt u toelichten waarom gemeenten niet alle middelen voor Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid hebben gebruikt en er € 14 miljoen wordt teruggevorderd?	36850-VIII-2	4
46	Kunt u de fout die was gemaakt in de raming van de nieuwkomersbekostiging nader toelichten?	36850-VIII-2	9
47	Klopt het dat de meeste scholen die taalonderwijs geven aan nieuwkomers geen BRIN-nummer ⁷ hebben en dus hun bekostiging ontvangen via een andere school?	36850-VIII-2	9
48	Klopt het dat de subsidie Basisvaardigheden voor het mbo ⁸ , voortkomend uit het Masterplan Basisvaardigen, niet op de begroting staat?	36850-VIII-2	10
49	Hoe verklaart u de onderuitputting van de subsidie Doorstroom Beroepskolom?	36850-VIII-2	10
50	Hoeveel zou het kosten om minderjarige mbo-studenten net als minderjarige hbo- en wo-studenten te voorzien van een basisbeurs?	36850-VIII-2	10
51	Hoeveel zou het kosten om minderjarige mbo-studenten te voorzien van een studietoeslag wanneer zij een medische beperking hebben,	36850-VIII-2	10

⁵ MDT: Maatschappelijke Diensttijd

⁶ DUO: Dienst Uitvoering Onderwijs

⁷ BRIN-nummer: Basis Registratie Instellingen-nummer

⁸ mbo: middelbaar beroepsonderwijs

	net als minderjarige hbo- en wo-studenten?		
52	Hoeveel zou het kosten om bbl ⁹ -studenten te voorzien van een studentenreisproduct?	36850-VIII-2	10
53	Wat gaat er zoal gebeuren met de bijna € 1,5 miljoen extra voor beroepsonderwijs en volwasseneneducatie op Caribisch Nederland van de tweede suppletoire begroting?	36850-VIII-2	10
54	Hoe verklaart u de lagere uitgaven voor het Duitsland Instituut Amsterdam bij de tweede suppletoire begroting?	36850-VIII-2	15
55	Wat is de oorzaak van het gegeven dat er minder aanvragen zijn ingediend dan er budget beschikbaar is bij verschillende regelingen op het budget van zij-instroom en de Lerarenbeurs?	36850-VIII-2	16
56	Welke gevolgen zal de mutatie bij Culturele basisinfrastructuur vierjaarlijkse instellingen hebben voor de mogelijkheden van cultuurparticipatie en amateurkunst voor burgers?	36850-VIII-2	21
57	Welke ontwikkelingen verklaren dat u voor het Programma Leesbevordering € 3,5 miljoen minder uitgeeft?	36850-VIII-2	21
58	Hoeveel zou het kosten om alle leraren in het primair onderwijs een gratis bibliotheekabonnement te geven?	36850-VIII-2	21
59	Hoeveel zou het kosten om alle leraren in het voortgezet onderwijs een gratis bibliotheekabonnement te geven?	36850-VIII-2	21
60	Waarom komen alleen restauratiekosten in aanmerking voor de subsidieregeling voor grote restauraties, terwijl bij grote monumenten restauratie en duurzaamheidsmaatregelen meestal tegelijk moeten worden uitgevoerd?	36850-VIII-2	21
61	Kunt u aangeven in hoeverre musea en andere eigenaren van grote monumenten worden geholpen met de subsidieregeling voor grote restauraties, aangezien restauratie in de praktijk vaak samenvalt met andere noodzakelijke werkzaamheden die niet onder de regeling vallen?	36850-VIII-2	21
62	Hoe waarborgt u de uitvoerbaarheid van de regeling Grote restauraties, gezien de door marktpartijen gesignaleerde personeelskrapte en het feit dat er wel wordt gesproken over twee aanvraagrondes, maar zonder duidelijkheid over de timing, omvang en tussenperioden van deze rondes?	36850-VIII-2	21
63	Hoe voorkomt de voorgestelde subsidieregeling voor grote restauraties dat grote monumentale projecten opnieuw vertraging oplopen en duurder worden, aangezien de regeling zelf uitgaat van personeelskrapte in de restauratiesector en daardoor het risico bestaat dat projecten niet kunnen starten of doorlopen?	36850-VIII-2	21
64	Wanneer gaat de subsidieregeling voor grote restauraties precies in, wanneer worden zowel de eerste als de tweede aanvraagronde opengesteld, wat zijn de beoogde doorlooptijden per fase en hoe	36850-VIII-2	21

⁹ bbl: beroepsbegeleidende leerweg

	verhouden de twee rondes zich tot elkaar in planning en uitvoering?		
65	Hoe wordt geborgd dat de regeling voor grote restauraties tussentijds kan worden aangepast wanneer blijkt dat bepaalde voorwaarden, zoals de personeelskrapte of de uitsluiting van specifieke kosten, in de praktijk tot knelpunten leiden?	36850-VIII-2	21
66	Heeft u inmiddels al in beeld welke activiteiten er precies komen te vervallen met de € 3,5 miljoen die u bij het Programma Leesbevordering weghaalt?	36850-VIII-2	21
67	Hoe verklaart u dat vooral bij de televisieaanbieders van de regionale publieke omroepen de uitzendingen moeilijk vindbaar zijn als hoogwaardige livestream (lineair) of zijn terug te kijken (on demand)?	36850-VIII-2	22
68	Wat staat, mede in het licht van de motie van de leden Mohandis en Paternotte over concrete voorstellen voor een samenwerking tussen NPO, RTL en Talpa ¹⁰ , samenwerking van publieke omroepen met streamers om in coproductie content te gaan maken nog in de weg?	36850-VIII-2	22
69	Welke gegevens heeft u over de mate waarin analoge televisie inmiddels uitzondering wordt en wat betekent dit voor de mate waarin deze nog uitgangspunt kan vormen bij het programma-aanbod?	36850-VIII-2	22
70	Hoe en in welke mate heeft de Tweede Kamer zeggenschap over de manier waarop bezuinigingen op het mediabudget leiden tot het schrappen in het programma-aanbod of bijvoorbeeld het beperken van salarissen voor topbestuurders?	36850-VIII-2	22
71	Op grond van welke criteria kunnen aspirant-omroepen eventueel de overgang tot omroep maken en welke wettelijke bepalingen en andere regelgeving zijn hierop precies van toepassing?	36850-VIII-2	22
72	Klopt het dat de Inspectie van het Onderwijs financiële sancties kan opleggen aan scholen wanneer zij hun herstelopdracht niet binnen een redelijke termijn uitvoeren?	36850-VIII-2	31
73	Hoe vaak is het voorgekomen dat er vanuit de Inspectie van het Onderwijs een financiële sanctie wordt opgelegd aan een school?	36850-VIII-2	31
74	Kunt u aangeven op welk wetenschappelijk onderzoek de beleidsregel financiële sancties van de Inspectie van het Onderwijs is gebaseerd?	36850-VIII-2	31

¹⁰ Kamerstuk 32 827, nr. 339.